

จากวิกฤตทางเศรษฐกิจสู่แนวคิดการรวมบัญชี

ของธนาคารแห่งประเทศไทย

The Consolidate Financial Account of Bank of Thailand

ดวงใจ เนื่องจำนงค์

บทคัดย่อ

จากการถูกนักเก็งกำไรโจมตีค่าเงินบาทในปี 2540 ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องเข้าปกป้องค่าเงินบาท ประกอบกับระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงินเปลี่ยนมาเป็นแบบลอยตัว ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงและกลายเป็นปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจจนลุกลามไปถึงอุตสาหกรรมการเงินและการธนาคาร โดยมีการปิดสถาบันการเงิน 56 แห่ง ทำให้กองทุนเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินต้องเข้าช่วยเหลือสถาบันการเงินและการธนาคารพาณิชย์ที่มีปัญหา

เมื่อพิจารณาถึงบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งประกอบด้วย 2 บัญชีหลัก คือ (1) บัญชีของฝ่ายการธนาคาร ซึ่งขาดทุนจำนวนมากจากผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจดังกล่าว และ (2) บัญชีฝ่ายออกบัตร ประกอบด้วย บัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ และบัญชีสำรองพิเศษ ได้กำไรจากฝ่ายเงินทุนสำรองเงินตรา ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอร่าง พ.ร.บ. ต่อรัฐบาลให้มีการรวมบัญชีฝ่ายออกบัตรเข้ากับบัญชีฝ่ายการธนาคาร และโอนสินทรัพย์ส่วนหนึ่งจากธนาคารแห่งประเทศไทยไปยังกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ

จึงเกิดข้อขัดแย้งว่าการรวมบัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นทางออกที่ดีหรือไม่ในการแก้ไขปัญหาระบบที่มีทางเลือกอื่นๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทได้ อาทิเช่น ธนาคารแห่งประเทศไทยออกพันธบัตรให้กับสถาบันการเงินและประชาชน แล้วย้ายเงินมาเป็นทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือรัฐบาลออกพระราชกำหนดเพื่อใช้เงินจากบัญชีสำรองพิเศษของฝ่ายออกบัตรธนาคารเพื่อเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยตรง

ไม่ว่าจะเป็นทางเลือกใด ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งวิธีใดจะเป็นวิธีที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติมากที่สุด วิธีนั้นจะเป็นวิธีที่สมควรได้รับเลือกใช้

Abstract

In 1997, Baht manipulated by speculators caused Bank of Thailand (BOT) launched monetary policy to protect baht devalue. After that, the exchange rate system changed from basket to floating that effected bath depreciation. Therefore, it had economic crisis, especially, in finance and banking sector which 56 finance companies had been closed by the government policy of Minister of Finance. Therefore, Financial Institutions Development Fund (FIDF) helped the finance companies and commercial banks which had seriously problems.

* หัวหน้าภาควิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

BOT fin
and the Issue D
been lost but th
Account, and
amendment to g
and transfer sor

Therefore
alternative to sc
as BOT bond is
amendment to th
Issue Departmen

Each alte
for the country.

บทนำ

จากวิกฤต
มาจากการที่เงินบาท
ปี พ.ศ. 2540 จนทำ
การปกป้องค่าเงินบาท
ให้ค่าเงินบาทลอยตัว
ธนาคารแห่งประเทศไทย
มหาดศาล หลังจากนี้
ในการแก้ไขอย่างเป็
อย่างมั่นคง ตัวอย่าง
ด้วย การจัดการ
มาตรการการคลังเพื่อ
ส่วนราชการและรัฐวิ
ให้กระทรวงการคลัง
โครงสร้างหนี้ การ
25 มาตรการ และ
วันที่ 14 สิงหาคม

การเร่งฟื้นฟู
นโยบายที่เกิดติดขัด
ในสมัยที่ นายชัยวัฒน์

BOT financial account divide to two departments that are the Banking Department Account and the Issue Department Account. From situation in 1997, the Banking Department Account has been lost but the Issue Department Account which has Currency Reserve Account, Annual Yields Account, and Special Reserve Account has been earning profit. Therefore, BOT proposed amendment to government for the BOT Act to consolidate financial account of two departments and transfer some asset of BOT to FIDE.

Therefore, there were many arguments against the consolidate financial account is a good alternative to solve the economic crisis or not. It has others way to solve this problem such as BOT bond issue to finance companies and public for increasing BOT capital or the propose amendment to the BOT Act to increasing capital by using the Special Reserve Account in the Issue Department .

Each alternative has both pro and con and the good choice should be the best benefit for the country.

บทนำ

จากวิกฤตทางเศรษฐกิจที่มีมูลเหตุเบื้องต้น มาจากการที่เงินบาทถูกนักเก็งกำไรโจมตีอย่างรุนแรงในปี พ.ศ. 2540 จนทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องทำการปกป้องค่าเงินบาทและในที่สุดต้องยอมจำนนปล่อยให้ค่าเงินบาทลอยตัว ผลจากเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประสบภาวะขาดทุนอย่างมหาศาล หลังจากนั้นรัฐบาลไทยได้ดำเนินนโยบายในการแก้ไขอย่างเป็นระบบเพื่อให้เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวอย่างมั่นคง ตัวอย่างและนโยบายที่สำคัญ ประกอบด้วย การจัดการสถาบันการเงินที่มีปัญหา การใช้มาตรการการคลังเพื่อประหยัด และลดการใช้จ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ การออกพระราชกำหนดให้กระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ 25 มาตรการ และการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2541 เป็นต้น

การเร่งฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจของชาติมีบางนโยบายที่เกิดติดขัด เช่นกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยในสมัยที่ นายชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์เป็นผู้นำ ได้รายงาน

ผลการดำเนินการประจำปี พ.ศ. 2540 (ตามเอกสารเลขที่ ธปท.ชบ. 1259/2541) ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2541 ซึ่งเป็นภารกิจที่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยต้องทำเป็นประจำทุกปี ในรายงานดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงภาวะขาดทุนในฝ่ายการธนาคาร ที่เกิดขึ้นแล้วในระหว่างปี พ.ศ. 2540 และคาดว่าจะเกิดขึ้นอีกเป็นจำนวนมากๆ ในโอกาสต่อมา อันสืบเนื่องมาจากภาวะผูกพันจากสัญญาสำรองที่ได้ทำไว้ ขณะเดียวกันเนื่องจากเงินทุนสำรองเงินตราตามพระราชบัญญัติเงินตรา ก็ได้ถูกแตะต้องในการปกป้องค่าเงินบาท ฝ่ายออกบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีหน้าที่ในการดูแลเงินทุนสำรองเงินตรา ก็ได้ทำจำนวนมหาศาลเช่นเดียวกัน และในที่สุดถาวรรวมผลกำไรขาดทุนของฝ่ายออกบัตรและฝ่ายการธนาคารแล้ว ยังได้กำไรเล็กน้อย จากการรายงานดังกล่าวและในการออกแถลงข่าวอีกสามวันต่อมา ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้เสนอให้มีการรวมบัญชีของธนาคารฯ ขึ้น ในร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งนำเสนอโดยฝ่ายรัฐบาล ให้มีการรวมบัญชีทุนสำรองเงินตราของฝ่ายออกบัตรเข้ากับบัญชีของฝ่ายการธนาคารตามด้วยการโอนสินทรัพย์ส่วนหนึ่งจากธนาคารแห่ง

ประเทศไทย ไปยังกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา
ระบบสถาบันการเงิน การที่จะรวมบัญชีดังกล่าวได้นั้น
รัฐบาลจะต้องออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม พระ
ราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 และพระราชบัญญัติ
ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 (ตามเอกสารเลขที่
ชปท.บ. 1259/2541) เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทย
มีแผนที่จะปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรตัวเองและต้อง
ออกพระราชกำหนดเพื่อจุดประสงค์นี้ปัญหาเรื่อง การ
รวมบัญชีจึงถูกชะลอไว้ จนกระทั่งกระทรวงการคลัง
และธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถหาข้อยุติในประ
เด็นความขัดแย้งกันได้สำเร็จเมื่อต้นปี พ.ศ. 2543
ประเด็นความขัดแย้งไม่ได้อยู่ที่เรื่องการรวมบัญชี แต่
อยู่ที่ข้อเสนอที่ถูกต้องแทรกเข้ามาที่จะมีการให้ออน
ไลน์ทรัพย์สินจำนวนหนึ่งจากธนาคารแห่งประเทศไทยไปยัง
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน
หลังจากที่ได้มีการรวมบัญชีกันแล้วโดยกระทรวงการ
คลังมีความคาดหวังว่าจะมีการออนไลน์ทรัพย์สินเป็นจำนวน
มาก (อัมมาร สยามวาลา, 2543 : 3-4)

ข้อเสนอเรื่องการรวมบัญชีได้รับการคัดค้าน
จากพระราชนิพนธ์วิสุทธิโสภณ (หลวงตามหาบัว) เกี่ยว
เนื่องกับเงินบริจาคนที่มอบให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
ว่ามีการเก็บรักษาหรือถูกนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
การบริจาคหรือไม่ และจากเรื่องดังกล่าวกระทรวงการ
คลังได้ชี้แจงข้อเท็จจริงดังกล่าวว่า (1) เรื่องเงินบริจาคน
หลวงตามหาบัวและหน่วยงานอื่นๆ กระทรวงการคลัง
เห็นว่าเงินบริจาคนส่วนนี้รวมทั้งเงินต้นและดอกเบี่ยจะ
ต้องได้รับการดูแลให้ดี แยกบัญชีไว้เป็นพิเศษ และ
ให้คงรักษาไว้ให้ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคต่อไป
(2) เงินที่หลวงตามหาบัวและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
ที่รวมกันบริจาคนั้นได้ส่งมอบให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
โดยตรงไม่ได้ผ่านกระทรวงการคลัง และใน
เรื่องนี้กระทรวงการคลังก็ได้รับรายงานจากธนาคารแห่ง
ประเทศไทยในเรื่องตัวเงินเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 3
เมษายน พ.ศ. 2543 และเป็นรายการเฉพาะดอลลาร์
สรอ. และทองคำในส่วนที่หลวงตามหาบัว รวบรวมมา
บริจาคนให้เท่านั้น ธนาคารแห่งประเทศไทยยังไม่ได้

รายงานให้กระทรวงการคลังทราบเกี่ยวกับเงินบริจาคน
ในส่วนอื่นและ (3) ตามข้อมูลที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
รายงานชี้แจงนั้น สรุปได้ว่าหลวงตามหาบัวได้ระบุ
จุดมุ่งหมายในการมอบทองคำและเงินดอลลาร์ สรอ.
ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นทุนสำรองระหว่าง
ประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำเงินดอลลาร์
สรอ. ไปฝากไว้ที่ธนาคาร Federal Reserve Bank of
New York และได้เก็บรักษาทองคำไว้ที่ห้องมั่นคง
ของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยได้บันทึกเป็นบัญชีของ
ฝ่ายการธนาคารแล้ว กระทรวงการคลังเห็นว่าเงิน
ดอลลาร์ สรอ. และทองคำที่อยู่ฝ่ายการธนาคารนั้น
เป็นส่วนหนึ่งของทุนสำรองระหว่างประเทศ การดำเนิน
การของธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเป็นไปตาม
เจตนารมณ์ของผู้บริจาคแล้ว (ฐานเศรษฐกิจ ฉบับที่
1,477, 2543:14) แม้คำชี้แจงจากกระทรวงการคลังจะ
บ่งชี้ถึงการดำเนินงานที่โปร่งใสเพียงใดก็ตามแต่ความเชื่อ
มั่นของประชาชนที่มีต่อรัฐบาลและนักการเมืองยังเป็น
สิ่งที่ต้องรอการพิสูจน์ ยิ่งบางส่วนของคำเทศน์ของ
หลวงตามหาบัวที่ไม่เห็นด้วยที่จะนำเงินทุนสำรอง
ของประเทศ (หรือที่ท่านเรียกว่า "คลังหลวง") มาใช้ด้วย
เหตุผลใดๆ ยกเว้นมีเหตุฉุกเฉินที่วิกฤตจริงๆ ด้วยแล้ว
ทำให้หลายฝ่ายที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวจำเป็นต้อง
ที่จะต้องกระทำการใดๆ ด้วยความรอบคอบและชี้แจง
ให้เห็นถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการรวมบัญชีของ
ธนาคารแห่งประเทศไทย อันจะเป็นการยังประโยชน์
ให้แนวทางการแก้วิกฤตทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลและ
ประชาชนทุกคนกำลังช่วยกันผลักดันบรรลุผลสำเร็จได้

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจด้านการรักษา เสถียรภาพและกระตุ้นเศรษฐกิจ

การเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการจัด
เก็บรายได้ของรัฐบาลทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่
ประมาณไว้ แม้ว่าจะมีการปรับลดงบประมาณรายจ่าย
รวมทั้งการดำเนินนโยบายการคลังอย่างเข้มงวด ตาม
เงื่อนไขข้อตกลงกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศแล้ว
ก็ตาม ส่งผลให้รัฐบาลเริ่มขาดดุลเงินสดเป็นครั้งแรก

ในรอบระยะเวลา
ขาดดุลงบประมาณ
พ.ศ. 2540 และ
เมื่อรวมกับดุลนอก
ในปี พ.ศ. 2540
2540 และ 2541
114,976 ล้านบาท
งบประมาณดังกล่าว
รัฐบาลลดลงจาก
เหลือ 144,396 ล่า
หลักของประเทศใ
การลงทุนของภา
ดักที่มีการลงทุนเมื่
105.5 ในปี พ.ศ.
29.0 ในปี พ.ศ.
การที่อัตราดอก
เก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม
ถึงการขาดสภ
งบประมาณราย
หยุดชะงักลงด

เครื่อง
แสดงให้เห็นว่า
เศรษฐกิจและ
ในการฟื้นฟู
สำหรับผลการ
เศรษฐกิจและ
2544) ปร
เสถียรภาพแล้ว
ทำให้แรงกดดัน
แต่ยังจำเป็น
อุปสรรคต่อ
กดดันด้าน
ดอกเบี้ย ต
ดุลบัญชีเดิน
ใช้มาตรการ
ดูแลสถาบัน

ในรอบระยะเวลา 9 ปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 โดยขาดดุลงบประมาณเป็นจำนวน 48,119 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2540 และ 107,892 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2541 เมื่อรวมกับดุลนอกงบประมาณที่เกินดุล 17,113 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2540 ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสดในปี พ.ศ. 2540 และ 2541 เป็นจำนวน 31,006 ล้านบาท และ 114,976 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งผลจากการขาดดุลงบประมาณดังกล่าว ทำให้ฐานะการเงินการคลังของรัฐบาลลดลงจาก 382,252 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2539 เหลือ 144,396 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2541 ภาคการผลิตหลักของประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างมาก สำหรับการลงทุนของภาคเอกชนมีการปรับลดลง โดยดูจากดัชนีการลงทุนมีการลดลงอย่างต่อเนื่องจากระดับร้อยละ 105.5 ในปี พ.ศ. 2539 เหลือร้อยละ 84.9 และร้อยละ 29.0 ในปี พ.ศ. 2540 และ 2541 ตามลำดับ เนื่องจากการที่อัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับสูง อีกทั้งมีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 รวมถึงการขาดสภาพคล่องทางการเงินและการปรับลดงบประมาณรายจ่ายลงโครงการใหญ่บางโครงการต้องหยุดชะงักลงด้วย (เศรษฐกิจและสังคม, 2542:12-14)

เครื่องชี้ภาวะทางเศรษฐกิจในหลายรายการได้แสดงให้เห็นว่าหลังจากการดำเนินการแก้ไขวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเงิน ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการฟื้นฟูเสถียรภาพเศรษฐกิจได้ในระดับหนึ่ง สำหรับผลการดำเนินงานในช่วง 2 ปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ปรากฏว่าประสบความสำเร็จในการรักษาเสถียรภาพและได้รับความเชื่อมั่นจากต่างประเทศคืบมา ทำให้แรงกดดันที่มีต่อวิกฤตเศรษฐกิจเศรษฐกิจลดลง แต่ยังคงจำเป็นต้องดูแลปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อาทิ ปัญหาความกดดันด้านภาวะเงินเฟ้อ แนวโน้มการลดลงของอัตราดอกเบี้ย ตลอดจนภาวะเงินทุนสำรองต่างประเทศและดุลบัญชีเดินสะพัดที่กลับมาอยู่ในสภาพเกินดุล จากการใช้มาตรการทางการเงินที่เข้มงวดและเริ่มแผนการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่มีปัญหาอย่างจริงจัง ประกอบกับ

การกู้เงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศเข้ามาเสริมสภาพคล่องของระบบเศรษฐกิจในประเทศ เป็นผลให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมายการเพิ่มปริมาณทุนสำรองระหว่างประเทศ โดย ณ สิ้นธันวาคม พ.ศ.2541 ทุนสำรองระหว่างประเทศเท่ากับ 28.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากที่เคยเหลือเพียง 0.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงวิกฤตกลางปี 2540 ฐานะทุนสำรองที่ฟื้นตัวขึ้นทำให้เงินทุนต่างประเทศหยุดไหลออก และเริ่มมีการทยอยนำเงินทุนต่างประเทศกลับเข้ามาอีกครั้งหนึ่ง (เศรษฐกิจและสังคม, 2542 :11) อย่างไรก็ตาม เงินทุนส่วนใหญ่ที่ไหลกลับเข้ามาในช่วงปี พ.ศ. 2541 ยังเป็นเงินทุนเพื่อรอการประมูลสินทรัพย์ และเงินทุนที่จะเข้ามาซื้อกิจการหรือรวมทุนกับธุรกิจใหญ่ๆ โดยเฉพาะในภาคสถาบันการเงินที่กำลังปรับโครงสร้างการดำเนินงานกิจการเพื่อความอยู่รอด แต่การลงทุนในภาคการผลิตที่แท้จริงยังนับว่ามีน้อยมาก กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยจึงต้องเร่งกระตุ้นและฟื้นฟูสภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในทุกวิถีทาง

บัญชีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการชวมบัญชี

บัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการรวมบัญชีนี้ประกอบด้วยสองบัญชีหลัก คือ บัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคารและบัญชีของฝ่ายการธนาคาร (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543:107- 108) ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้แยกออกจากกันดังนี้

1. บัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคาร มีกฎหมายรองรับสองฉบับคือ (1) พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ที่กำหนดให้แยกการออกและจัดการธนบัตรและบัตรธนาคารของ “ฝ่ายออกบัตรธนาคาร” ไว้ต่างหากจากธุรกิจอื่นๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย และ (2) พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ซึ่งกำหนดให้บัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคารประกอบด้วยบัญชีย่อย 3 บัญชี คือ (1) บัญชีทุนสำรองเงินตรา เพื่อดำรงสินทรัพย์หนุนหลังธนบัตรออกใช้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยตีความกฎหมาย

เกี่ยวกับ "ทุนสำรองเงินตรา" ตามคำขอของธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2523 ว่า "ทุนสำรองเงินตรา" ตามพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 มิใช่กรรมสิทธิ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย เพราะกฎหมายได้กำหนดให้ทุนสำรองเงินตราไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากสินทรัพย์อื่นๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นเพียงผู้รักษาและบริหารทุนสำรองเงินตรา จะกระทำการได้อันเป็นการผูกพันทุนสำรองเงินตราหรือใช้ผลประโยชน์แห่งทุนสำรองเงินตราให้ผิดไปจากที่กฎหมายกำหนดมิได้ (2) บัญชีผลประโยชน์ประจำปี เพื่อสะสมผลประโยชน์ที่เกิดจากสินทรัพย์ในฝ่ายออกบัตรธนาคารในแต่ละปี และรองรับรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์ การออก และการจัดการธนบัตร และ (3) บัญชีสำรองพิเศษ เพื่อสะสมผลประโยชน์จากสินทรัพย์ในฝ่ายออกบัตรธนาคารภายหลังจากที่ได้จ่ายรายจ่ายที่เกี่ยวข้องในแต่ละปีแล้ว นอกจากนี้พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ได้กำหนดวิธีการนำสินทรัพย์เข้าและออกจากบัญชีย่อยทั้งสามบัญชีไว้อย่างชัดเจน จึงไม่สามารถนำสินทรัพย์ในบัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคารไปใช้เพื่อการอื่นนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้

2. บัญชีของฝ่ายการธนาคาร เป็นบัญชีสำหรับการดำเนินธุรกิจของธนาคารกลางเกือบทั้งหมดยกเว้นการออกและจัดการธนบัตรและบัตรธนาคาร การดำเนินธุรกิจต่างๆ นี้ พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 ได้กำหนดให้ฝ่ายการธนาคารเป็นเจ้าหน้าที่และให้มีกระบวนการนำส่งผลกำไรสุทธิที่ได้จากการดำเนินการในฝ่ายนี้ให้แก่รัฐบาล

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยและร่างพระราชบัญญัติเงินตรา ฉบับใหม่ได้กำหนดให้รวมบัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคารเข้ากับบัญชีของฝ่ายการธนาคารเป็นบัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทยเพียงบัญชีเดียว ยกเว้นส่วนของสินทรัพย์หนุนหลังธนบัตร ออกใช้ซึ่งกำหนดให้แยกเป็นบัญชีต่างหาก โดยจะไม่สามารถนำสินทรัพย์ในบัญชีนี้ออกใช้ได้จนกว่าสินทรัพย์ ในบัญชีดังกล่าวจะมีมูลค่าเกินสองเท่าของมูลค่าธนบัตรออกใช้

เมื่อวิเคราะห์ถึงสถานะภาพทางการเงินก่อนเสนอรวมบัญชีพบว่า บัญชีในทุนสำรองเงินตราทั้ง 3 บัญชีคือ บัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ มีรวมกันทั้งสิ้น 1,175,230 ล้านบาท เมื่อหักผลขาดทุนของฝ่ายการธนาคารและเก็บสำรองไว้เพื่อใช้หนุนหลังธนบัตร 1 เท่าตัวแล้ว จะเหลือเงิน 509,842 ล้านบาท ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดเข้าบัญชีต่างๆ 5 บัญชีตามร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย คือ (1) เป็นทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย 20 ล้านบาท (2) บัญชีทุนสำรองธรรมดาใช้สำหรับดำเนินนโยบายการเงิน (3) บัญชีทุนสำรองจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยคิดเผื่อไว้ว่า ถ้าเงินบาทแข็งขึ้นถึง 26 บาท ต่อดอลลาร์สหรัฐ (4) บัญชีสำรองจากการตีราคาหลักทรัพย์ต่างประเทศซึ่งมีการเผื่อขาดทุนหรือราคาหลักทรัพย์ลดลง และ (5) บัญชีสำรองประเภทอื่นๆ เมื่อจัดสรรเข้าบัญชีสำรองประเภทต่างๆ แล้วธนาคารแห่งประเทศไทยอ้างว่าเหลือเพียง 77,922 ล้านบาทเท่านั้น เมื่อเทียบกับหนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ กว่า 1,200,000 ล้านบาทแล้วนั้นเวลาน้อยมาก (ประชาชาติธุรกิจ ฉบับ 13 เม.ย. 2543 : 1)

ในบางประเทศรัฐบาลไม่ต้องรับประกันเงินฝากในสถาบันการเงิน ดังนั้นภาระการผูกโยงของด้านเงินทุนของธนาคารกลางกับฐานเงินฝากและสินเชื่อจะต่ำกว่าประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลต้องรับประกันธนาคารทุกแห่ง การแบ่งแยกบัญชีจึงมีเหตุผลเพื่อให้เกิดวินัยการเงินที่เคร่งครัด เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นจะได้รับรู้อย่างรวดเร็วและหาหนทางในการแก้ไขโดยไม่ให้กระทบกับเสถียรภาพของการพิมพ์ธนบัตรออกมาใช้ภายในประเทศ และสิ่งที่รัฐบาลยังไม่แถลงถึงมีอีกสองเรื่องใหญ่ๆ คือ รัฐบาลจะนำบัญชีที่รวมมาแล้วรวมเข้ากับเงินทุนสำรองพิเศษอีกซึ่งเป็นเงินดอกผลจากเงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่ถือว่าเป็นสมบัติขั้นสุดท้ายของประเทศเสมือนเงินฝากประจำของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีขนาดประมาณกว่า 600,000 ล้านบาทและเมื่อหักการกันสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทยเองก็จะมียอด

คงเหลือประมาณ 5% ปล่อยให้แก๊งกองทุนเพื่อ : 28) นอกจากนี้นี้กล่าวถึงประเด็นการทำให้ฝ่ายต่างๆ ในเป็นอันหนึ่งอันเดียวเป็นฝ่ายที่มีเงินเข้าและลงทุนและจากการบัญชีฝ่ายออกบัตรว่าเงินที่ได้จากดอกเบี้ยจากผู้การธนาคารตั้งของคณะรัฐมนตรีเกิดขาดวินัยทางการคลังต้องการเงินอาให้หนี้เงินตราส่วนธนาคารแห่งประเทศไทย 16 พ.ศ. 2543 : 4) ได้มีสิ่งรับประกันว่าวิธีการเดียวกันกับแต่ไม่มีมาตรการไปเกิดขึ้นและจะแนไทยมีอิสระและสำรองระหว่างประเทศจะไม่เกิดเหตุการณ์

คำตอบก็คือ ระบบอัตราในอดีตนั้น ทุนสำรองอัตราแลกเปลี่ยนทุกวันโดยทุนนักชได้ทำการซื้อขายเพื่อดูแลให้ค่าเงินให้เกิดความเชื่อมั่นเปลี่ยนแปลง จึงมีการรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาทจึงได้ประเทศออกไปจำนวน

คงเหลือประมาณ 590,000 ล้านบาทโดยจะนำเงินยอดนี้ไปให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ (รัฐเรือง พิทยศิริ, 2543 : 28) นอกจากนี้ นักการเมืองในซีกฝ่ายค้านบางคนได้กล่าวถึงประเด็นการรวมบัญชีว่า เมื่อมีการรวมบัญชีทำให้ฝ่ายต่างๆ ในธนาคารแห่งประเทศไทยถูกยุบรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแต่ที่ผ่านมา ฝ่ายออกบัตรซึ่งเป็นฝ่ายที่มีเงินเข้าและมีเงินที่ได้จากดอกผล ทั้งจากการลงทุนและการฝากซึ่งเมื่อได้ดอกผลมากก็จะนำเข้าบัญชีฝ่ายออกบัตรแต่เมื่อมีการรวมบัญชีก็ทำให้เป็นห่วงว่าเงินที่ได้จากดอกผลเหล่านั้นจะไปอยู่ที่ใด นอกจากนี้ การที่ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยที่มาจากการแต่งตั้งของคณะรัฐมนตรีอาจถูกภาวะบีบรัดทางการเมืองจนเกิดขาดวินัยทางการคลังได้ เช่น เมื่อใดกระทรวงการคลังต้องการเงิน อาจสั่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยให้นำเงินตราส่วนนั้นไปไว้ที่กระทรวงการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยจะทําอย่างไร (กรุงเทพธุรกิจ 16 พ.ค. 2543 : 4) การแก้ไขปัญหามาตรานี้ ไม่ได้มีสิ่งรับประกันว่าจะไม่มีปัญหาติดตามอีก ซึ่งเป็นวิธีการเดียวกันกับการเปิดเสรีทางการเงินหรือปีโอบีเอฟ แต่ไม่มีมาตรการใดๆ รองรับหรือป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นและจะแน่ใจได้อย่างไรว่าเมื่อ ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอิสระและความคล่องตัวในการบริการเงินสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นภายหลังการรวมบัญชีแล้ว จะไม่เกิดเหตุการณ์ป้องกันค่าเงินบาทเหมือนที่ผ่านมาก็

คำตอบจากนักวิชาการจากกระทรวงการคลังก็คือ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงินที่เคยใช้ในอดีตนั้น ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนจะกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. ทุกวันโดยทุนรักษาระดับฯ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำการซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. กับธนาคารพาณิชย์เพื่อดูแลให้ค่าเงินบาทเป็นไปตามอัตราที่กำหนด เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อค่าเงินบาทและระบบอัตราแลกเปลี่ยน จึงมีการใช้เงินสำรองระหว่างประเทศในการรักษาเสถียรภาพเงินบาท และในช่วงที่มีการเก็งกำไรค่าเงินบาทจึงได้เกิดการสูญเสียเงินสำรองระหว่างประเทศออกไปจำนวนมากแต่ภายใต้ระบบอัตราแลกเปลี่ยน

ลอยตัวในปัจจุบัน ค่าเงินบาทจะเคลื่อนไหวไปตามกลไกตลาดทางการมีได้กำหนดเป้าค่าเงินบาทที่ระดับใดระดับหนึ่ง การเข้าดูแลค่าเงินบาทจะดำเนินการเพื่อมิให้ค่าเงินมีความผันผวนมากจนส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินและระบบเศรษฐกิจโดยรวมเท่านั้น (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543 : 115-116) ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินสำรองระหว่างประเทศจำนวนมากในการปกป้องค่าเงินบาทเช่นในอดีต

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับใหม่ แม้ว่าจะมีการรวมสินทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่งเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศที่แยกอยู่ในบัญชีฝ่ายออกบัตรธนาคารและฝ่ายการธนาคารเข้าด้วยกัน แต่ก็มิได้หมายความว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะสามารถนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปใช้ได้โดยอิสระ ทั้งนี้เนื่องจากกฎหมายธนาคารแห่งประเทศไทยใหม่ได้มีการกำหนดเงื่อนไขซึ่งจะเป็นข้อจำกัดในการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำเงินสำรองทางการไปใช้อยู่ในสองมาตรา (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543 : 116) คือ

1. มาตรา 43

ในการนำธนบัตรออกใช้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องดำรงสินทรัพย์ต่างประเทศหรือหลักทรัพย์รัฐบาลไทยไว้ในบัญชีที่แยกต่างหาก ให้มีมูลค่าไม่ต่ำกว่ามูลค่าของธนบัตรออกใช้ โดยสินทรัพย์ต่างประเทศนั้นต้องมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนธนบัตรออกใช้

ห้ามมิให้นำสินทรัพย์ที่อยู่ในบัญชีแยกไว้ต่างหากเพื่อการหนุนหลังธนบัตรออกใช้ไปใช้ เว้นแต่เพื่อการนำไปลงทุนหรือเปลี่ยนแปลงประเภทสินทรัพย์ เมื่อดำรงสินทรัพย์เพื่อหนุนหลังธนบัตรออกใช้จนมีมูลค่าเป็นสองเท่าของมูลค่าธนบัตรออกใช้ได้แล้ว ธนาคารจึงสามารถนำสินทรัพย์ส่วนที่เกินสองเท่าออกไปใช้ได้

2. มาตรา 50

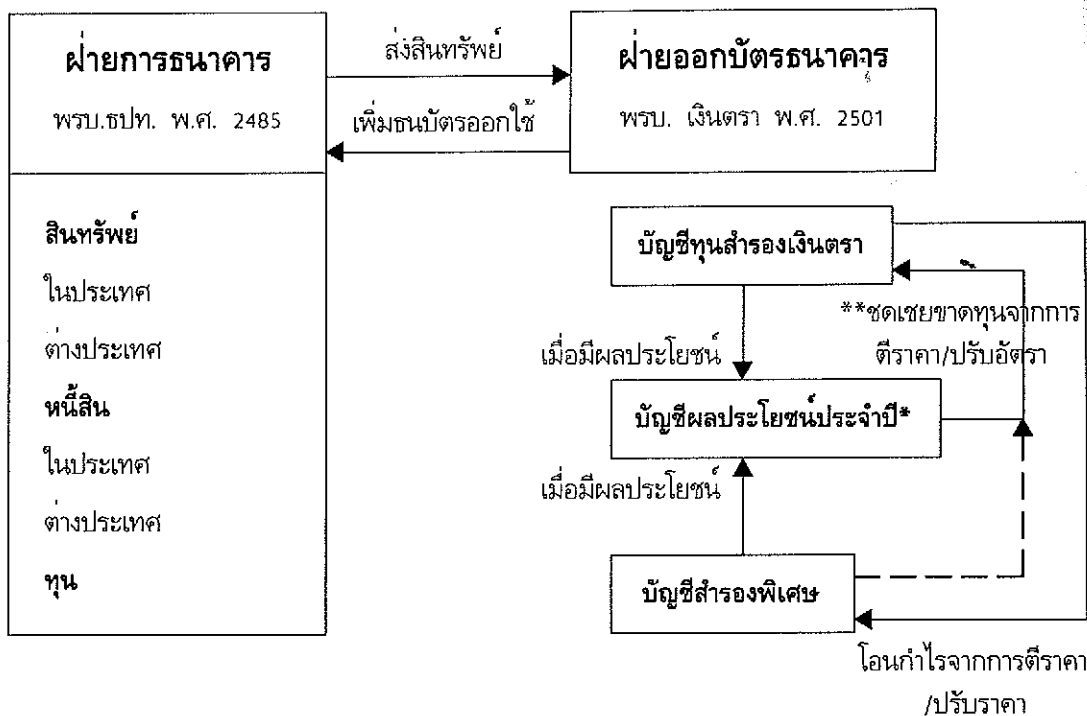
กำหนดห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินการใดๆ ในอันที่จะให้เงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อหักภาระผูกพันล่วงหน้าสุทธิแล้วน้อยกว่ามูลค่าที่ต้อง

ดำรงไว้เพื่อหนุนหลังธนบัตรออกใช้

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับใหม่กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องมีความโปร่งใสในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน โดยในมาตรา 51 กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องมีการรายงานฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศทั้งฐานะรวมและฐานะสุทธิ รวมทั้งประมาณการฐานะล่วงหน้าให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบทุกเดือน รวม

ทั้งถ้าฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศสุทธิลดลงต่ำกว่าระดับที่จำเป็นต่อการรักษาเสถียรภาพการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน ก็ต้องรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและเสนอแนวทางทางแก้ไขเพื่อให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ด้วยการกำหนดดังกล่าวเป็นการสร้างระบบการตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับเงินสำรองระหว่างประเทศของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งจะทำให้กระทรวงการคลังได้รับรู้ปัญหา และร่วมกันหาทางแก้ไขก่อนจะลุกลามเป็นวิกฤตเศรษฐกิจอีกครั้งหนึ่ง

โครงสร้างระบบบัญชีของฝ่ายการธนาคารและฝ่ายออกบัตรธนาคารตามกฎหมายปัจจุบัน

- * เป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นระหว่างปีจากการดำเนินงานของทั้ง 3 บัญชี
- ** ชดเชยขาดทุนจากการตีราคา/ปรับอัตราโดย
- 1. บัญชีผลประโยชน์ประจำปี 2-ณบัญชีสำรองพิเศษ 3. เงินคงคลัง ตามลำดับ

ที่มา : เอกสารประกอบการสัมมนาระดมความเห็น เรื่อง การรวมบัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทย, 2543 : 19

การโอนเงินไปยืมพัฒนาระบบตลาด

กองทุนเพื่อการเงินเป็นกองทุนเพื่อการส่งเสริมเศรษฐกิจไทยและดำเนินการมาไม่ช้ายวามเวลา, 2543 : 1. การฟื้นฟู ส่วนใหญ่ การฟื้นฟู เขาไปช การเงินที่มีปัญหาใน เหล่านี้ได้ถูกปิดลงเป็น มาจากการดำเนินกา สิงหาคม 2540 ให้ก ของรัฐบาลในการรับ ของสถาบันการเงิน หนึ่งของประเทศให้ดำเ ภาระหนี้ของกองทุน ต้องประมาณของ ฉบับที่ 46, 2543 : เพื่อการฟื้นฟู ได้ 200,000 ล้านบาท ที่เกิดขึ้นจริงหลังจ จากหักจำนวนเงิน รัฐบาลเพื่อสลับลง ไปแล้วและถามอง จะขาดทุนต่อไปอี ชาติไทยเองประเมิ ถึง 1,200,000 ล่า วาเวลา, 2543 : 13. ว่ายอดการหนี้หือ นี้ไม่ใช่ยอดความ เนื่องจากในการดำ นั้น กองทุนเพื่อการ ซึ่งจะนำไปขายได้ ฟื้นฟู จะได้รับเสี เพื่อการปฏิรูปประ

การโอนเงินไปยังกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นกองทุนที่สร้างปัญหา มากที่สุดในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย เพราะเป็นกลไกที่ออกแบบไม่ดี และดำเนินการมาไม่ดีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 (อัมมาร สยามวาลา, 2543 : 13) ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟู เข้าไปช่วยเหลือสภาพคล่องให้แก่สถาบันการเงินที่มีปัญหาในช่วงต้นปี 2540 ซึ่งสถาบันการเงินเหล่านี้ได้ถูกปิดลงเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2540 ให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟู เป็นตัวแทนของรัฐบาลในการรับประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหน้าที่สุจริตของสถาบันการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความตื่นตระหนกของประชาชนและรักษาระบบสถาบันการเงินของประเทศให้ดำเนินการต่อไปได้ ตรงนี้เป็นที่มาของภาระหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และจะเป็นภาระต้องประมาณของประเทศในที่สุด (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543 : 115) ในปลายปี พ.ศ. 2542 กองทุนเพื่อการฟื้นฟู ได้ขาดทุนสะสมจนกองทุนติดลบกว่า 200,000 ล้านบาท ตัวเลขนี้เป็นแต่เพียงผลการขาดทุนที่เกิดขึ้นจริงหลังจากการจำหน่ายสินทรัพย์ และหลังจากหักจำนวนเงิน 500,000 ล้านบาทที่กู้มาในนามของรัฐบาลเพื่อชดเชยผลการขาดทุนที่เกิดขึ้นในระดับแรกไปแล้วและถ้ามองไปในอนาคต กองทุนเพื่อการฟื้นฟู จะขาดทุนต่อไปอีกเป็นจำนวนมาก ธนาคารแห่งประเทศไทยเองประเมินไว้ว่าจะเสียหายอีกประมาณ 800,000 ถึง 1,200,000 ล้านบาท ในระยะยาว (อัมมาร สยามวาลา, 2543 : 13) แต่กระทรวงการคลังก็มีการชี้แจงว่ายอดภาระหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ที่มีอยู่ในขณะนี้ไม่ใช่ยอดความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู เนื่องจากในการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาสถาบันการเงินนั้น กองทุนเพื่อการฟื้นฟู ได้สินทรัพย์เป็นการตอบแทน ซึ่งจะนำไปขายได้ในอนาคต อาทิเช่น กองทุนเพื่อการฟื้นฟู จะได้รับเงินจากการขายสินทรัพย์โดยองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ตามสัดส่วนหนี้ที่

สถาบันการเงินทั้ง 56 แห่งมีต่อกองทุนเพื่อการฟื้นฟู หรือจากการขายหุ้นในธนาคารพาณิชย์ที่ถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงและกองทุนเพื่อการฟื้นฟู เขาเพิ่มทุน อย่างไรก็ตามกองทุนเพื่อการฟื้นฟู จะมีภาระเพิ่มเติมในระยะ 5 ปีข้างหน้าจากการรับประกันทรัพย์สินด้วยคุณภาพและการจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้แก่ธนาคารพาณิชย์ที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟู ขายให้แก่ภาคเอกชนเนื่องจากภาระเหล่านี้เป็นการรับประกันเนื่องจากการรับประกันเงินฝากที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟู ต้องรับภาระอยู่แล้วไม่ว่าจะขายธนาคารพาณิชย์เหล่านี้ออกไปหรือไม่ก็ตาม (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543 : 115)

ภาระหนี้ดังกล่าวเป็นภาระที่กระทรวงการคลังคิดว่าจะหักกลบลบหนี้กันง่าย ด้วยการเปิดทางให้รวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเสนอมา แต่มีข้อแม้ว่าเมื่อรวมแล้วจะต้องยกเงินให้กระทรวงการคลังก่อนหนึ่งเพื่อไปลดภาระที่จะต้องรับจากของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ดังกล่าว ตามความคาดหมายก็คือ หลังการรวมบัญชีทุนสำรองของฝ่ายออกบัตร และฝ่ายการธนาคารแล้วจะทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นเป็น 1,210,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้จะแบ่งออกมา 600,000 ล้านบาท เพื่อไว้หนุนหลังธนบัตรที่หมุนเวียนออกใช้ในระบบให้มากกว่าหรือเท่ากับ 100% และล้างผลขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 109,000 ล้านบาท จากนั้นก็เพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยอีก 376,000 แสนล้านบาท หลังจากใช้จ่ายรายการดังกล่าวข้างต้นแล้วจะเหลือเงินประมาณ 1,320,000 ล้านบาท (ดอกเบี้ย ฉบับที่ 228, 2543 : 67) ส่วนที่เหลือนี้คือเงินที่กระทรวงการคลังต้องการมาใช้หนี้หลังจากที่เคยตั้งข้อสงสัยกันว่ากระทรวงการคลังต้องการเงินมาใช้ในส่วนนี้เท่าไร

การผูกโยงวิกฤติทางเศรษฐกิจกับความจำเป็นในการรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย

นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อธิบายถึงความจำเป็นในการรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยและนำเงินมากเพื่อชดเชยความเสียหายจากกองทุนเพื่อการฟื้นฟู โดยย้อนถึงเมื่อ

ประเทศไทยเผชิญปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ เพราะเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ได้เกิดความเสียหายกับฝ่ายการธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นเงิน 219,000 ล้านบาท ฐานการเงินของฝ่ายการธนาคารมีผลขาดทุนสุทธิจำนวนสูง ทำให้บัญชีทุนติดลบ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นที่สาธารณชนมีต่อธนาคารกลางได้ ซึ่งเป็นผลจากการขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า 2 ปีที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ใช้กำไรในแต่ละปีมาหักลบการขาดทุนสะสมดังกล่าวตลอดครั้งหนึ่ง ณ สิ้นปี 2542 ธนาคารแห่งประเทศไทยมียอดขาดทุน 196,000 ล้านบาท เป็นตัวเลขที่น่าหนักใจ เพราะธนาคารแห่งประเทศไทยอ่อนแอ ขาดความแข็งแกร่งในการบริหารการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ (ดอกเบ็ญฉบับที่ 228, 2543 : 67)

การที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีผลขาดทุนสะสมต่อเนื่องเป็นเวลานาน ย่อมจะส่งผลเสียต่อประเทศชาติ (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543 : 111) ดังนี้ (1) การขาดทุนสะสมต่อเนื่องของธนาคารแห่งประเทศไทย จะทำให้ประชาชนขาดความน่าเชื่อถือในฐานะการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย และชนบัตรที่ออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และ (2) ธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีข้อจำกัดในการดำเนินนโยบายการเงินที่จะมีผลต่อรายได้ของธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น การดูดเงินเพื่อรักษาอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ถ้าธนาคารแห่งประเทศไทยไปพึ่งรัฐบาลเพื่อเพิ่มทุนก็อาจจะขาดอิสระและต้องดำเนินนโยบายที่รัฐบาลมอบหมายให้ทำ ซึ่งในบางครั้งอาจขัดกับเป้าหมายเงินเฟ้อได้

งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย มิได้สะท้อนการดำเนินงานในทุกด้านของธนาคารกลางเนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่ในการดำเนินนโยบายการเงินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งการออกและจัดการธนบัตร แต่งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยแสดงเฉพาะฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของฝ่ายการธนาคารเท่านั้น กล่าวคือในปี 2540 ฝ่ายการธนาคารมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 170,44.3 ล้านบาท และผลขาดทุนจากการเทียบ

อัตราการค้าขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าหรือสวอป (SWAP) กับอัตราตลาด ณ วันสิ้นปี จำนวน 241,920.7 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินงาน ในฐานะธนาคารกลางที่มีหน้าที่รักษาเสถียรภาพอัตราแลกเปลี่ยน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงต้องเข้าแทรกแซงตลาดเงินตราต่างประเทศในช่วงต้นปีที่ผ่านมาที่มีความผันผวนอย่างมาก เนื่องจากมีการโจมตีค่าเงินบาทอย่างรุนแรงประกอบกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปี มีการอ่อนตัวลงมาจากการเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงินมาเป็นแบบลอยตัว ตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540

ในขณะที่ฝ่ายออกบัตรธนาคารมีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิจำนวน 448,669.7 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาท ดังนั้นหากพิจารณาผลโดยรวมของฝ่ายการธนาคารและฝ่ายออกบัตรธนาคารแล้ว ในปี 2540 จะมีกำไรสุทธิจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 36,304.7 ล้านบาท ในปี 2540 ฝ่ายการธนาคารมีการส่งสินทรัพย์ต่างประเทศให้ฝ่ายออกบัตรธนาคารเพื่อหนุนธนบัตรออกใช้ในอัตราร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าอัตราขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 60) เนื่องจากในช่วงก่อนหน้านั้นหลักทรัพย์รัฐบาลไทยมีแนวโน้มลดลง เพราะรัฐบาลลดการออกพันธบัตรเพื่อกู้ยืมเงิน นอกจากนี้มีปริมาณธนบัตรออกใช้มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ทำให้ฝ่ายการธนาคารต้องโอนสินทรัพย์ต่างประเทศให้ฝ่ายออกบัตรธนาคารเพิ่มมากขึ้น การดำเนินการดังกล่าวทำให้สินทรัพย์ต่างประเทศของฝ่ายการธนาคารลดลงแต่ไปเพิ่มให้ฝ่ายออกบัตรธนาคาร ทำให้เมื่อมีการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท ฝ่ายการธนาคารเกิดขาดทุนในขณะที่ฝ่ายออกบัตรธนาคารเกิดกำไร (การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543:118-109) ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย และร่างพระราชบัญญัติเงินตราฉบับใหม่ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดไว้เป็นหลักการว่าเมื่อรวมบัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคารเข้ากับบัญชีของฝ่ายการธนาคารของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ธนบัตรเงินบาทจะต้องมีสินทรัพย์หนุนหลังที่เข้มแข็งและ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
โดยการล้างผล
ที่มีอยู่ทั้งหมด
ประกอบการที่มี
แบ่งไปชุดใช้คว
พัฒนาระบบส

การรวม
แห่งประเทศไทย
หนี้สินจากบัญชี
จำปี และบัญชี
มาเป็นสินทรัพย์
ในกรณีที่ผิดออก
นับเป็นรายได้
รายจ่ายแล้วมีกำ
"กองทุนเพื่อการ
กองทุนเพื่อการ
จัดสรรเป็นเงิน
นำส่งเป็นรายได้

การรวม
เพราะการจะให้
กลาง อิสระ
การเงิน ไม่ใช่มีวิ
การอย่างเพียงพอ
เพราะธนาคาร
รัฐบาล โดยมีการ
เสนอต่อกระทรวง
2541 ท้ายสุดกระทรวง
ทุนสะสมตัวเลข
ประเทศไทยให้

ประเด็นเงินปี

จากบัญชี
โสภณ (หลวงตาม
มีประเด็นที่ต้อง
และถูกนำไปใช้
เด็นดังกล่าวถูก

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องมีฐานะการเงินมั่นคง โดยการล้างผลขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่มีอยู่ทั้งหมด และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีทุนประกอบการที่มั่นคงหากยังคงมีทรัพย์สินเหลืออยู่จึงจะแบ่งไปชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

การรวมบัญชีตามร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับใหม่ นั้นจะโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากบัญชีสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ จากฝ่ายออกบัตรธนาคาร มาเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่มีดอกผลจากการบริหารสินทรัพย์ส่วนนี้ ก็จะเป็นรายได้ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งถ้าหักรายจ่ายแล้วมีกำไรธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำส่งเข้า "กองทุนเพื่อการชำระคืนเงินกู้ชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน" จัดสรรเป็นเงินสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทย และนำส่งเป็นรายได้รัฐบาลตามที่กฎหมายกำหนด

การรวมบัญชีมีบทบาทหน้าที่ใหม่และสำคัญ เพราะการจะให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเข้มแข็ง เป็นกลาง อิสระ และรับผิดชอบในการควบคุมสถาบันการเงิน ไม่ใช่มีวิกฤตย้อนหลังจำเป็นต้องมีทุนประกอบการอย่างเพียงพอ การล้างขาดทุนเป็นภาระของรัฐบาล เพราะธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรหลักของรัฐบาล โดยมีภารกิจของธนาคารแห่งประเทศไทยเอง เสนอต่อกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2541 ท้ายสุดกระทรวงการคลังเห็นด้วยว่าถ้าจะล้างขาดทุนสะสมตัวเลขที่สูงและนำไปสู่การสร้างธนาคารแห่งประเทศไทยให้เข้มแข็ง วิธีที่ดีที่สุดคือการรวมบัญชี

ประเด็นเงินบริจาคกับค่าธรรมเนียม

จากปัญหาเรื่องเงินบริจาคที่พระราชญาณวิสุทธิโสภณ (หลวงตามหาบัว) มอบให้ธนาคารแห่งประเทศไทย มีประเด็นที่ต้องการคำตอบคือการเก็บการรับทำอย่างไร และถูกนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์การบริจาคหรือไม่ ประเด็นดังกล่าวถูกนำมาผูกโยงกับข่าวเรื่องการรวมบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ได้รับมอบเงินบริจาคของโครงการผ้าป่าช่วยชาติและได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การบริจาคสินทรัพย์ดังกล่าวได้บันทึกเข้าบัญชีของฝ่ายการธนาคาร โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของทุนสำรองทางการ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคตามหนังสือของหลวงตามหาบัว ที่พิเศษ 000034.3/2542 ต่อมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับหนังสือของหลวงตามหาบัว ลงวันที่ 11 เม.ย. 2543 แจ้งเจตนารมณ์ ให้โอนเงินบริจาคมดังกล่าวข้างต้นไปเข้าบัญชีผลประโยชน์ประจำปี หรือบัญชีสำรองพิเศษของฝ่ายออกบัตรธนาคาร ซึ่งปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ระหว่างการขอความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อหาแนวทางปฏิบัติในการโอนสินทรัพย์ดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคต่อไป

เมื่อรวมบัญชีแล้วดอกผลที่เกิดขึ้นจากสินทรัพย์ทุนหลังชนบัตรออกใช้จะถูกบันทึกไว้เป็นรายได้ของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งทำให้กำไรสุทธิประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นอันจะทำให้เพิ่ม การนำส่งเงินเพื่อชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยเพื่อชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ซึ่งตามพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541 โดยการสะสมไว้ในบัญชีสำรองธรรมดาของธนาคารแห่งประเทศไทย และการนำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน เรื่องเงินบริจาคหลวงตามหาบัว และหน่วยงานอื่นๆ กระทรวงการคลังเห็นว่าเงินบริจาคส่วนนี้รวมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจะต้องได้รับการดูแลให้ดี แยกบัญชีไว้เป็นพิเศษและให้คงรักษาไว้ให้ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคต่อไป

ทางเลือกอื่นในการชดเชยผลขาดทุนของธนาคารแห่งประเทศไทย

ถ้าไม่มีการรวมบัญชีของฝ่ายการธนาคารและฝ่ายออกบัตรธนาคารผลขาดทุนที่ยังคงเหลืออยู่จำนวนมากในฝ่ายการธนาคารสามารถชดเชยได้ด้วยวิธีการ

(การเงินการคลัง ฉบับที่ 46, 2543 : 118-109) ดังนี้

(1) รัฐบาลเป็นผู้ชดเชยให้ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยการออกพันธบัตรขายให้กับสถาบันการเงินหรือประชาชนแล้วนำเงินมาเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีข้อดีคือ มีความชัดเจนโปร่งใสในการเพิ่มทุนให้ ธนาคารแห่งประเทศไทยและการจัดท่างบประมาณของรัฐของรัฐบาล ไม่ก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อและยังเป็นการเพิ่มเครื่องมือทางการเงินด้วย สำหรับข้อเสียคือ เพิ่มภาระหนี้ภาครัฐ รัฐบาลอาจต้องหารายได้เพิ่มและหรือลดงบประมาณรายจ่ายด้านอื่นลง เป็นการแย่งเงินทุนจากภาคเอกชน และงบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สะท้อนการดำเนินงานทุกด้านของธนาคารแห่งประเทศไทย

(2) รัฐบาลเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยออกพันธบัตรระยะยาวให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือว่ามีข้อดีคือ มีความชัดเจนโปร่งใสในการเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและการจัดท่างบประมาณของรัฐบาลไม่ก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ ไม่แย่งเงินทุนจากภาคเอกชน และเพิ่มเครื่องมือทางการเงิน (ถ้าอัตราดอกเบี้ยหรือราคาพันธบัตรเป็นไปตามภาวะตลาด) สำหรับข้อเสียคือ เพิ่มภาระหนี้ภาครัฐ รัฐบาลจะต้องหารายได้เพิ่มและหรือลดงบประมาณรายจ่ายด้านอื่นลง งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่สะท้อนการดำเนินงานทุกด้านของธนาคารแห่งประเทศไทย

(3) รัฐบาลออกพระราชกำหนดเพื่อใช้เงินจากบัญชีสำรองพิเศษของฝ่ายออกบัตรธนาคารเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยตรง ซึ่งมีข้อดีคือ ไม่เป็นภาระต่อรัฐบาลและประชาชน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ ไม่แย่งเงินทุนภาคเอกชน ส่วนข้อเสีย คือ เป็นการสร้างความไม่มั่นใจว่ารัฐบาลอาจออกกฎหมายขึ้นอีกในอนาคตเพื่อนำเงินไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นซึ่งเป็นการไม่รักษาวินัยทางการเงินและการคลัง ถ้านำเงินไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นในบางกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยต้องดูเงินจำนวนนี้ออกจากระบบทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีค่าใช้จ่ายด้านดอกเบี้ยและมีกำไรสุทธิรัฐบาลลดลง งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยไม่

สะท้อนการดำเนินงานทุกด้านของธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการทำประชาพิจารณ์เรื่องการรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งประเมินว่าธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังมีเพียง 5 แนวทางในการจัดการปัญหาเหล่านี้ (ฐานเศรษฐกิจ ฉบับวันที่ 27 เมษายน 2543 : 5) คือ (1) ใช้วิธีรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ต้องมีข้อยุติชัดเจนว่าจะใช้จำนวนเท่าใด และเอาไปใช้อย่างไร รวมถึงจะส่งคืนกลับอย่างไร (2) ใช้วิธีขึ้นภาษี หรือตัดรายจ่ายภาครัฐบาลลงไปจากปัจจุบันที่มีงบรายจ่ายปี พ.ศ. 2544 จำนวน 910,000 ล้านบาท ในจำนวนนี้เหลืองบลงทุนเพียง 100,000 ล้านบาท แต่ประเด็นนี้ต้องพิจารณาว่าจะมีผลมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยหรือไม่ (3) ระดมขายพันธบัตรระยะยาวในประเทศ เพราะการกอบกู้หนี้ต่างประเทศไม่สามารถทำได้ เพราะใกล้จะชนพาดานกอบกู้หนี้ต่างประเทศแล้ว (4) ใช้วิธีภาษีผสมผสานกับการระดมออกพันธบัตร และ (5) ใช้วิธีรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังออกพันธบัตร ซึ่งพบในลักษณะครึ่งทางและทั้งสองฝ่ายต่างช่วยกันรับไปแบ่งเบาภาระของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ

บทสรุป

จากรายงานผลการดำเนินการของธนาคารแห่งประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2540 ได้ชี้ให้เห็นถึงภาวะขาดทุนในฝ่ายการธนาคารทั้งที่เกิดขึ้นแล้วในระหว่างปี พ.ศ. 2540 และคาดว่าจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต อันสืบเนื่องมาจากภาวะผูกพันจากสัญญาสำรองที่ได้ทำไว้ ส่วนฝ่ายออกบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีหน้าที่ในการดูแลเงินทุนสำรองเงินตราก็ได้ทำไร้อันมหาศาลและในที่สุดถาวรรวมผลกำไรขาดทุนของฝ่ายออกบัตรและฝ่ายการธนาคารแล้วก็ได้ทำไร้อันมหาศาล ธนาคารแห่งประเทศไทยและร่างพระราชบัญญัติเงินตราฉบับใหม่ได้กำหนดให้รวมบัญชีของฝ่ายออกบัตรธนาคารเข้ากับบัญชีของฝ่ายการธนาคารเป็นบัญชีของ

ธนาคารแห่งประเทศไทยของสินทรัพย์ห... เป็นบัญชีต่างหากบัญชีนี้ออกใช้ได้มูลค่าเกินสองเพ... ไอเอสเอ็นทรัพย์สินส่วนบุคคลเพื่อ... พระราชบัญญัติกำหนดให้ธนาคารในการบริหารเงินอัตราแลกเปลี่ยนแห่งประเทศไทยระหว่างประเทศประมาณการทางการคลังนำเสนอ

การรวมแห่งประเทศไทยหนี้สินจากบัญชีประจำปี และธนาคารมาเป็นประเทศไทย ในกรส่วนนี้ก็จะนับปีซึ่งถ้าหักรายจ่ายนำส่งเขากองทุนหายของกองทุนการเงิน จัดสรรประเทศไทย และนำส่งปี

ดอกผลออกใช้จะถูกบันทึกไทยซึ่งทำให้กำไรไทยเพิ่มขึ้นอันจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยเพียงบัญชีเดียว ยกเว้นส่วนของสินทรัพย์หมุนหลังธนบัตรออกใช้ซึ่งกำหนดให้แยกเป็นบัญชีต่างหาก โดยจะไม่สามารถนำสินทรัพย์ในบัญชีนี้ออกใช้ได้จนกว่าสินทรัพย์ในบัญชีดังกล่าวจะมีมูลค่าเกินสองเท่าของมูลค่าธนบัตรออกใช้ ตามด้วยการโอนสินทรัพย์ส่วนหนึ่งจากธนาคารแห่งประเทศไทยไปยังกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับใหม่กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย ต้องมีความโปร่งใสในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศและนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน โดยในมาตรา 51 กำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องมีการรายงานฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศทั้งฐานะรวมและฐานะสุทธิ รวมทั้งประมาณการฐานะล่วงหน้าให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนำเสนอ คณะรัฐมนตรีรับทราบทุกเดือน

การรวมบัญชีตามร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับใหม่นั้นจะโอนสินทรัพย์และหนี้สินจากบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีผลประโยชน์ประจำปี และบัญชีสำรองพิเศษ จากฝ่ายออกบัตรธนาคารมาเป็นสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่มีดอกผลจากการบริหารสินทรัพย์ส่วนนี้ก็จะนับเป็นรายได้ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งถ้าหักรายจ่ายแล้วมีกำไรธนาคารแห่งประเทศไทยจะนำส่งเข้ากองทุนเพื่อการชำระคืนเงินกู้ชาติใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดสรรเป็นเงินสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทย และนำส่งเป็นรายได้รัฐบาลตามที่กฎหมายกำหนด

ดอกผลที่เกิดขึ้นจากสินทรัพย์หมุนหลังธนบัตรออกใช้จะถูกบันทึกไว้เป็นรายได้ของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งทำให้กำไรสุทธิประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นอันจะทำให้เพิ่มการนำส่งเงินเพื่อชำระคืน

เงินต้นและดอกเบี้ยเพื่อชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ เรื่องเงินบริจาคหลวงตามหาบัวและหน่วยงานอื่นๆ กระทรวงการคลังเห็นว่าเงินบริจาคส่วนนี้รวมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจะต้องได้รับการดูแลให้ดีแยกบัญชีไว้เป็นพิเศษและให้คงรักษาไว้ให้ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้บริจาคต่อไป

จากการทำประชาพิจารณ์เรื่องการรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่ามีเพียง 5 แนวทางในการจัดการปัญหาเหล่านี้คือ (1) ใช้วิธีรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ต้องมีข้อยุติชัดเจนว่าจะใช้จำนวนเท่าใดและเอาไปใช้อย่างไร รวมถึงจะส่งคืนกลับอย่างไร (2) ใช้วิธีขึ้นภาษี หรือตัดรายจ่ายภาครัฐบาลลงไปจากปัจจุบันที่มีงบรายจ่ายปี พ.ศ. 2544 (3) ระดมขายพันธบัตรระยะยาวในประเทศ (4) ใช้วิธีภาษีผสมผสานกับการระดมออกพันธบัตร และ (5) ใช้วิธีรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังออกพันธบัตร และทั้งสองฝ่ายต่างช่วยกันรับไปแบ่งเบาภาระของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ฯ

ถ้าไม่มีการรวมบัญชีของฝ่ายการธนาคารและฝ่ายออกบัตรธนาคารผลขาดทุนที่ยังคงเหลืออยู่จำนวนมากในฝ่ายการธนาคารสามารถชดเชยได้ด้วยวิธีการรัฐบาลเป็นผู้ชดเชยให้ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยการออกพันธบัตรขายให้กับสถาบันการเงินหรือประชาชนแล้วนำเงินมาเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทย และรัฐบาลเพิ่มทุนให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยออกพันธบัตรระยะยาวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยถือซึ่งทั้งสองวิธีนี้ทั้งข้อดีและข้อเสียปะปนกันขึ้นกับดุลพินิจและความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารประเทศว่าจะนำพาประเทศชาติและประชาชนผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจได้หรือไม่และใช้เวลานานเพียงใด □

บรรณานุกรม

- กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ "ความหวังใหม่ชีวิตรวมบัญชีชีวิตวัยการคลัง" หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 16 พฤษภาคม 2543.
- กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ "หนี้กองทุนฟื้นฟูถึงจุดแตกหัก" หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ปีที่ 20 ฉบับวันที่ 27 เมษายน 2543.
- กองบรรณาธิการฐานเศรษฐกิจ "คลังโตกลับแบงก์ชาติแจงเงินบริจาค-รวมบัญชี" ฐานเศรษฐกิจ ปีที่ 20 ฉบับที่ 1477 วันที่ 9-12 เมษายน 2543.
- กองบรรณาธิการวารสารดอกเบญจ คอลัมภ์เก็บตก "คว้นหลงป่าที่ รวมบัญชีแบงก์ชาติ" วารสารดอกเบญจ ปีที่ 19 ฉบับที่ 228 เดือนมิถุนายน 2543.
- กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ "เบื้องลึกรวมบัญชีรับมือเงินไหลออก" หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 6 เมษายน 2543.
- กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ "เงินบริจาค-รวมบัญชี คนละเรื่องเดียวกัน" หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 13 เมษายน 2543.
- กองบรรณาธิการวารสารการเงินการคลัง "คำถามคาใจเรื่องรวมบัญชีธนาคารแห่งประเทศไทยและคำตอบ" วารสารการเงินการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปีที่ 15 ฉบับที่ 46 เดือนกันยายน 2543.
- กองบรรณาธิการวารสารเศรษฐกิจและสังคม "สถานการณ์ทางเศรษฐกิจด้านการรักษาเสถียรภาพและกระตุ้นเศรษฐกิจ" วารสารเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปีที่ 36 ฉบับเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2542.
- กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาระดมความเห็นเรื่อง การรวมบัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทย เล่มที่ 3 จัดโดยกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมดิเอ็มเมอรัลด์ วันที่ 24 พฤษภาคม 2543.
- รุ่งเรือง พิทยศิริ. "การรวมบัญชีของแบงก์ชาติยังมีวาระซ่อนเร้นอื่นๆ ที่เอื้อรัฐบาล" หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันที่ 6 เมษายน 2543.
- อัมมาร สยามวาลา. รายงานที่ดิอาร์ไอ เรื่อง การรวมบัญชีของธนาคารแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา ประเทศไทย กรุงเทพฯ 2543.

บทคัดย่อ

ปัจจุบัน
สำคัญในฐานะภา
เพื่อให้สามารถสื่อ

ในการเรี
ภาษาก็เป็นส่วนส
ประโยชน์สำหรับ
นำเทคนิควิธีการ
ประสบความสำเร็จ

Abstract

English
in behavior c
in English wh

In Eng
technique of l
to find the be
it to learn lan